

Aage V Jensens Fonde og de lukkede naturarealer

Af bestyrelsesformand Leif Skov

Jyllandsposten har den 19. ds. en stort opsat artikel skrevet af to medarbejdere, der efter eget udsagn aldrig har besøgt nogen af fondens ejendomme. Derfor fokuserer artiklen alene på det negative og udsagn fra vore kritikere, medens en vurdering af, hvordan disse naturområder egentlig drives ganske mangler. Det ville nok have givet en mere nuanceret dækning, hvis avisen havde sendt naturmedarbejdere rundt og ladet en sådan vurdering indgå i artiklen.

Et af de kritikpunkter der fokuseres på i artiklen er fondens lukkede områder, understøttet af udtalelser fra direktør Hans Henrik Christensen, Skov- og Naturstyrelsen. Fakta er, at ud af fondens 24 naturarealer er der 3 områder med visse adgangsbegrænsninger, nemlig Vejlerne, Lille Vildmose og Æbelø.

Vejlerne er et af Nord-Europas vigtigste raste- og yngleområde for fugle og er lukket ved en statsministeriel bekendtgørelse fra 1950. Jeg har aldrig hørt nogen – end ikke fra Skov- og Naturstyrelsen – kræve dette område åbnet, hvilket også ville være en eklatant overtrædelse af fuglebeskyttelsesdirektivet. Siden fondens overtagelse for godt 12 år siden er der gjort meget for at give besøgende mulighed for at få indblik i dette unikke fugleområde ved opførelsen af et informationscenter og en række fugletårne. Mange af de statslige fugleområder er i øvrigt på tilsvarende vis lukket.

Af fondens 5 ejendomme i Lille Vildmose er der adgangsbegrænsning på 2 af disse i form af guidede ture i Tofte og Høstemark, hvor besøgende guides rundt enten til fods eller i busser. Skov- og Naturstyrelsen foreslog for nogle år siden, at de ca 100 årige hegn omkring disse to områder, der bl.a. rummer nogle af de oprindelige danske kron dyr og i Tofte den eneste større danske vildsvinebestand, skulle fjernes og der skulle være fri offentlig adgang. Forslaget gav anledning til nogle voldsomme protester fra amt, kommuner, lokale grønne organisationer, jagtforeninger, nabolandmænd og borgere fra hele området og Naturklagenævnet afviste blankt forslaget. Dette nederlag har desværre siden præget styrelsens forhold ikke alene til fonden, men hvad værre er til hele udviklingen af Lille Vildmose.

På den lille ø Æbelø blev der før fondens overtagelse iværksat en fredning for at øen skulle henligge som urørt skov. Naturklagenævnet besluttede at lukke nogle interne skovveje for dels at give den urørte skov mulighed for at udvikle sig i overensstemmelse med fredningsformålet dels at yde øens dyreliv en vis beskyttelse overfor de mange tusinde besøgende, som vi er glade for at modtage hvert år.

På alle vore øvrige arealer er der ingen begrænsninger. Tværtimod lægger vi sammen med de lokale brugergrupper vægt på at give de besøgende formidling og naturoplevelser..

Og endelig hvad angår fondens ejendom i Syd-Afrika kan jeg oplyse, at vi er i fuld gang sammen med den lokale kommune med planlægning af en naturskole med plads til 30-40 overnattende gæster. Formålet er at give de lokale ikke mindst skolebørn mulighed for et ophold i den vilde natur og blandt vilde dyr og samtidig lære, hvorledes de tager vare på deres enestående natur.

Og når Hans Chr Schmidt kritiserer fonden for at kræve fredningserstatning i f.eks. Lille Vildmose er blot at oplyse, at hans eget fødevaredirektorat for deres 864 ha kræver ca 21 mill kr i erstatning, medens fonden for sine ca 5.900 ha kræver ca. 32 mill kr. – blot med den væsentlige forskel, at medens fondens erstatning på forhånd er øremærket til lokale naturbevaringsformål havner fødevareministeriets erstatning givetvis som landbrugsstøtte.

Sluttelig vil jeg blot tilføje, at når fonden giver støtte til naturprojekter i Kenya, Brasilien, Indonesien og mange andre lande er der ingen der spørger, hvor mange penge har gavegiver. Men den danske jante- og misundelseslov kræver åbenbart sådanne oplysninger.